

קאפיטל זעקס

- [1] נאך די זאכן איז רבי מלך המשיח אַוועק אויף יענער זייט ים פֿנֿרת (ים טיבֿרֿיה).
- [2] און אַ ריזיגע מֿתנה האָט אים נאָכגעפֿאַלגט, ווייל זיי האָבן צוגעזען די אותות וואָס ער האָט אויפגעטאָן פֿאַר די חולים (די אייניקע וואָס זיינען געווען קראַנק).
- [3] און רבי מלך המשיח איז ארויף צו דעם באַרג, און דאָרטן איז ער געזעסן מיט זיינע תלמידים.
- [4] פֿסח האָט זיך דערנענטערט, דער יידישער חג.
- [5] דעריבער, ווען רבי מלך המשיח האָט געעפֿענט זיינע אויגן, האָט ער געזען אז אַ גרויסע מתנה קומט צו אים, און ער פרעגט פֿיליפּוסן, וואו קענען מיר קויפֿן לֶחֶם אַז די אייניקע זאָלן עסן?
- [6] אָבער ער האָט דאָס געזאָגט אויסצופֿרוּבירן פֿיליפּוס, ווייל ער אַליין האָט שוין געוואוסט וואָס ער גייט טאן.
- [7] אין ענטפֿער, האָט פֿיליפּוס געזאָגט, צוויי הונדערט דינָרים לֶחֶם וועלן ניט שטייען פֿאַר יעדן איינעק צו נעמען אַ ביסל אוּכֶל.
- [8] איינער פֿון זיינע תלמידים, אַנדריי, שמעון פֿיפֿא'ס ברודער, דערציילט אים,
- [9] עס געפינט זיך דאָ אַ נֶעֶר (יינגל) וואָס האָט פינף לעבלעד גערשטן און צוויי דגים (פיש), אָבער וואָס זיינען זיי פֿאַר אַזאַ עולם?
- [10] רבי מלך המשיח זאָגט, ווייזט אָן די אַנְשִׁים (מענטשן) אַז זיי זאלן זיצן. יעצט איז אין דעם פֿלאַץ געווען אסך גראַז.

- דעריבער האָבן זיך די אַנשים צוגעלעגן, זייער צאָל
זייענדיק אַרום חמשת אָלפּים (פינף טויזענט).
- [11] דעריפֿאַר, האָט רבי מלך המשיח גענומען די לעבלעך און
נאָך דעם וואָס ער האָט געמאַכט די בָּרְכָה, האָט ער דאָס
צעטיילט צו די אייניקע במסיבה (אַנגעלענד) [ביים טיש];
און אזוי האָט ער אויך צעטיילט די דגים (פיש) אזוי פיל
וואָס זיי האָבן געדאַרפט.
- [12] איצט ווען זיי זיינען זאָט געווען זאָגט רבי מלך המשיח צו
זיינע תלמידים, נעמט די שיריים (רבי'ס איבערבלייבענע),
אז קיין זאָך זאָל פאַרלוירן ווערן.
- [13] דעריבער, וואָס זיי האָבן אָנגעזאַמלט און אנגעשאָטן
שנים-עשר (צוועלף) קערבלעך מיט שיריים פון די פינף
לעבלעך גערשטן וואָס זיינען פאַרבליבענע שיריים פון די
אייניקע האָבנדיק אָפּגעגעסן.
- [14] דעריבער, די אַנשים, האָבנדיק געזען זיינע אותות [נסימדיקע
צייכן], האָבן געזאָגט, דער איינער איז באמת דער נביא,
הוא הבא, דער איינער וואָס קומט אריין אין דעם עולם
הזה [דברים 18:15,18].
- [15] דעריבער, יהושע, האָבנדיק דעת אַז זיי האַלטן ביים קומען
אים צו כאַפן פּדי זיי זאָלן צווינגן קבלת המלכות אויף
אים, איז ער אַליין אַוועק נאָכאַמאָל צו דעם באַרג,
אפטרעטנדיק זיך אַליין.
- [16] און אַז ערב איז געקומען, זיינען זיינע תלמידים אַרונטער
געגאַנגען צו דעם ים.
- [17] און האָבן זיך אריינגעלאָזט אין אַ סירה (שיף), און זיינען
געפאָרן אויף יענער זייט ים צו פּר-נחום. און חושך
(פינסטערניש) איז שוין געקומען און יהושע איז נאָך ניט
אָנגעקומען צו זיי.

[18] און ווען א גרויסער ווינט האָט געבלאָזן איז דער ים, געוואָרן אויפגערודערט.

[19] דעריבער, האָבנדיק אָפגעפאָרן אַן ערך עשרים וחמש אָדער שלשים סטאַדיעס, האָבן זיי געזען רבי מלך המשיח גייענדיק אויף דעם ים און קומענדיק נענטער צו דער סירה (שיף), און זיי זיינען געווען געפערליך (שוידערלעך) געשראָקן [איוב 9:8].

[20] אָבער ער זאָגט צו זיי, אַני הוא. שרעקט זיך ניט.

[21] דעריבער, האָבן די תלמידים אים געזוכט אריינצונעמען אין דער סירה (שיף). און די סירה (שיף) איז גלייך געקומען צום ברעג צו וועלכן זיי זיינען געפאָרן [תהלים 106:30 תרגום השבעים].

[22] אויף דעם צווייטן טאָג, ווען דער עולם וואָס איז געשטאַנען אויף דער אַנדערער זייט פון ים פֿינרת האָט געזען אַז דאָרט איז געווען בלויז איין סירה (שיף) מיט וואָס אריבערצופאָרן דעם ים. זיי האָבן געוואוסט אז יהושע איז ניט אוועקגעפאָרן מיט זיינע תלמידים אין דער סירה (שיף), נאָר אַז זיינע תלמידים זיינען אַליין אוועק. [23] דאָן אייניקע סירות (שיפֿן) זיינען אָנגעקומען אויפֿן ברעג פֿון טיבֿריה און זיך אָפגעשטעלט לעבן דעם פלאַץ וואו זיי האָבן געגעסן דאָס לחם נאָכדעם ווי רבי מלך המשיח אדונינו האָט געמאַכט די פֿרכה.

[24] דעריבער, ווען דער עולם האָט געזען אַז סײַ רבי מלך המשיח און זיינע תלמידים זיינען ניטאָ דאָרטן, זיינען זיי אריין אין די סירות (שיפֿן) און געקומען צו פֿר-נחום, זוכנדיק יהושען.

[25] און האָבנדיק אים געפונען איבער דעם ים, האָבן זיי געזאָגט צו אים, רבי, ווען ביסטו אָנגעקומען דאָ?

[26] אין ענטפֿער, רבי, מלך המשיח האָט געזאָגט, אמן, אָמן, זאָג

איך צו אייך, איר זוכט מיר ניט ווייל איר האָט געזען אותות
(נסימדיקע צייכנס), נאָר ווייל איר האָט געגעסן די לעבלעד
ברויט און זיינען געוואָרן אָנגעפילט.

[27] אַרבעט ניט פֿאַר דעם אוֹכַל (עסן) וואָס ווערט פֿאַרדאָרבן, נאָר
פֿאַר דעם אוֹכַל (עסן) וואָס בלייבט איבער פֿאַר חיי עולם, וואָס
דער בן האדם [משיח] וועט אייך געבן, ווייל אלוהים האָבֿ האָט
געלייגט זיין חָתֶם (זיגל) אויף דעם איינעם [ישעיה 2:55].

[28] דעריבאַר האָבן זיי געזאָגט צו רבי מלך המשיח, וואָס קענען מיר
טאָן אַז מיר זאָלן עוסק זיין אין די פֿעולות פֿון השם?
[29] אין ענטפֿער האָט רבי מלך המשיח געזאָגט צו זיי, דאָס איז
די מצוה פֿון השם, אַז איר זאָלט אמונה האָבן אין רבי מלך
המשיח געשיקט געוואָרן פֿון השם.

[30] דעריבאַר, האָבן זיי געזאָגט, צו אים, וואָס פֿאַר אַ אות (צייכן)
דאָן וועסטו מאַכן אַז מיר זאָלן קענען זען און זאָלן האָבן
אָמונה אין דיר? וואָס טוסטו?

[31] אבֿותינו האָבן געגעסן די מן אין דעם מדבר [במדבר
9-11:7, שמות 15, 16:4; נחמיה 9:15] ווי עס שטייט געשריבן
לָחֶם פֿון שמים האָט ער זיי געגעבן צום עסן. [תהלים 78:24;
105:40]

[32] דעריבער, האָט רבי, מלך המשיח געגאָגט צו זיי, אמן, אמן,
זאָג איך אייך, עס איז ניט געווען משה וואָס האָט אייך געגעבן
דעם לָחֶם פֿון דעם שמים, נאָר אָבֿי וועלכער גיט אייך דאָס לָחֶם
האָמיתִי (דאָס אָמתע ברויט) פֿון שמים.

[33] ווייל דאָס לָחֶם פֿון השם איז דאָס וואָס קומט אַרונטער
פֿון שמים און גיט חיים [לעבן] צום העולם.

[34] דעריבער האָבן זיי געזאָגט צו רבי, מלך המשיח, אדוני, גיט
אונדז אלעמאָל דאָס לָחֶם.

[35] רבי, מלך המשיח האָט זיי געענטפֿערט, אַני הוא

[שמות 3:14] דער לָחֶם החיים; דער איינער וואָס קומט צו מיר
הונגערט קיינמאָל ניט און דער איינער מיט אמונה אין מיר
וועט קיינמאל ניט דורשטן ווידער.

[36] אבער איך האָב אייך געזאָגט אַז כָּאָטש איר האָט געזשן מיר
האָט איר ניט געהאַט ביטחון, עס פֿעלט אייך אמונה.

[37] אַלץ וואָס האָב גיט מיר וועט צו מיר אַנקומען און דער
איינער וואָס קומט צו מיר וועל איך קיינמאָל אָפקערן.

[38] ווייל איך בין געקומען פֿין שמים ניט אַז איך זאָל טאָן דעם
אייגענעם רָצון (ווילן), נאָר דעם רצון פֿון דעם איינעם
האָבנדיק מיר געשיקט.

[39] יעצט איז דאָס דער רצון (ווילן) פֿון דעם איינעם וואָס האָט
מיר געשיקט, אַז פֿון אַלץ וואָס ער האָט מיר געגעבן זאָל איך
גאָרניט פאַרלירן אָבער איך וועל דאָס אויפהויבן אין דעם
לעצטן יום (לעצטן טאָג).

[40] ווייל דאָס איז דער רצון (ווילן) פֿון אבי; אַלע זעענדיק דעם
בֶּן [האָלוהים משיח] און גלויבנדיק אין אים זאָלן האָבן חיי
עולם, און איך וועל אים אויפהייבן צום יום האחרון.

[41] דעריבער האָבן די פֿון יהודה געמורמלט וועגן רבי מלך
המשיח, ווייל ער האָט געזאָגט, אַני הוא [שמות 3:14] דאָס
לָחֶם וואָס איז אַרונטער פֿון שמים [שמות 16:4].

[42] און זיי האָבן גערעדט, איז דער דאָזיקער מאָן ניט יהושע בֶּן
יוסף [בֶּן דוד], און קענען מיר ניט זיין אבֶּ און זיין אָם? ווי קען
ער איצט דערציילן, פֿון דעם שמים בין איך אַרונטער געקומען
[יזחנן 1:1,14]

[43] רבי, מלך המשיח האָט געענטפֿערט און געזאָגט צו זיי,
בורטשעט ניט צווישן זיך.

[44] קיינער קען צו מיר ניט קומען אחוץ האָבֶ וואָס האָט מיר
געשיקט וועט אים צוציען, און איך וועל אים אויף הייבן אין

דעם יום האַחרון.

- [45] עס איז געווען געשריבן אין די נבִיאִים וכל די למדי השם (ג-ט וועט זיי אלע לערנען [ישעיהו 54:13]). אַלע האָבנדיק געהערט פֿון האַבֿ און האָבנדיק געלערנט קומען צו מיר.
- [46] עס איז ניט אַז עמיצער האָט געזען האַבֿ אחוץ דער איינער וואָס איז געשיקט פֿון השם; דער איינער האָט געזען האַבֿ.
- [47] אמן, אמן, זאָג איך צו אייך, דער איינער וואָס האָט אמונה האָט חיי עולם. [משיח נוצט דעם מעטאָפּאָר פֿון עסן צו וואָרענען אַז איינער מוז זיין מקבל משיח, דער שה האלוהים לאָס פֿון אויסלייזונג, דער איינער פֿונדאָי (זיכער) משיח אָדער אייער קען ניט האָבן חיי עולם (אייביק לעבן); אָט איז אַ קרבן פֿון הימליס אפֿיקומן און פסח כוס].
- [48] אני הוא דאס לָחֶם החיים. [במדבר 14:23; דברים 1:35]
- [49] אייערע אבֿות האָבן געגעסן אין דעם מדבר די מן און זיינען געשטאַרבן.
- [50] דאָס איז דאס לָחֶם וואָס קומט פֿון שמים, אַז עמיצער זאָל קענען עסן פֿון דעם און זאָל ניט שטאַרבן. [בראשית 3:22]
- [51] אני הוא דאָס לָחֶם החיי (דאָס לעבעדיק ברויט) וואָס קומט אראָפֿ פֿון שמים. אויב איינער עסט פֿון דעם לָחֶם וועט ער לעולם ועד (אייביק). און באמח, דאָס לָחֶם וואָס איך וועל זעבן אין נאָמען פֿון דאס חיים (לעבן) פֿון העולם איז דער בשר פֿון מיר.
- [52] דעריבער האָבן די פֿון יהודה געטנהט צווישן זיך, זאָגנדיק, ווי קען דער מאָן אונדז געבן דעם בשר פֿון זיך צו עסן?
- [53] דעריבער, האָט רבי, מלך המשיח געזאָגט צו זיי, אמן, אמן, איך זאָג צו אייך, אויב איר עסט ניט די [סעודת משיח] בשר פֿון דעם פֿון האָדס און טרינקט [דעם קידוש כוס פֿון דעם ברית חדשה אין] זיין דם, האָט איר ניט חיים (לעבן) אין זיך.

- [54] דער איינער וואָס עסט מיין [ש'ה אלהים] בשר און טרינקט [כוס פֿון אויסלייזונג אין] דמי האָט חיי עולם און איך וועל אים אויפהייבן אין דעם יום האחרון.
- [55] ווייל דאָס בשר פֿון מיר איז אַכֵּל אמת (אמתע עסן) און דמי איז שְׂקוּי אָמֶת (אמתע געטראַנק).
- [56] דער איינער וואָס עסט מיין בשר און טרינקט דמי לעבט אין, [ישעיה 53:7; שמות 12:3] וואוינט אין מיר און איך אין אים.
- [57] פונקט ווי האַבֵּי החַיִּי האָט מיר געשיקט און איך לעב צוליב האַבֵּי, אזוי אויך וועט דער איינער וואָס עסט פֿון מיר דער איינער וועט אפילו לעבן צוליב מיר.
- [58] דאָס איז דער לָחֶם וואָס איז ארויס פֿון שמים און איז ארונטען געקומען, ניט ווי די אָבוט האָבן געגעסן און זיינען געשטאַרבן; דער איינער וואָס עסט פֿון דעם לָחֶם וועט לעבן לעולם ועד.
- [59] די זאַכן האָט רבי מלך המשיח געזאָגט אין אַ שול ווען ער האָט געלערנט אין כַּפֵּר-נחום.
- [60] דעריבער, האָבן אַ סך פון רבי מלך המשיח'ס תלמידים געהערט, געזאָגט, די דבר תורה איז שווער. ווער איז בכוח דאָס צו הערן [ישעיה 53:1]?
- [61] און רבי, מלך המשיח, האָבנדיק דעת אין זיך אז זיינע תלמידים בורטשען וועגן דעם, האָט געזאָגט צו זיי, פֿאַרשאַפט דאָס אַ מכשל (שטרויכל שטיין) פֿאַר אייך?
- [62] דגראַפֿאַר, וואָס וואָלט געשען אויב איר וואָלט געזען דעם בן האדם ארויפֿגיין וואן ער איז געווען בראשית (אין דעם אָנהויב)?
- [63] דער רוח הקודש איז וואָס גיט לעבן, דער בשר געניסט ניט גאַרניט. די דברים וואָס איך האָב צו אייך געזאָגט זיינען ווי רוח הקודש און זיי זיינען ווי חיים (לעבן).
- [64] אבער עס זיינען פֿאַראַן ביי אייך אייניקע וואָס האָבן ניט אמונה (גלויבן). ווייל פֿון בראשית האָט רבי מלך המשיח געהאַט דעת

ווער עס זיינען די אייניקע וואָס האָבן ניט אמונה און ווער איז
דער איינער וואָס באַראַדט אים.

[65] און ער האָט געזאָגט, צוליב דעם, האָב איך אייך געזאָגט אַז ניט
איינער איז בפות צו קומען צו מיר בלויז אויב עס איז אים
געגעבן געוואָרן פֿון האַב.

[66] דאָן זינט, זיינען א סך פֿון די תלמידים פון רבי מלך המשיח
געפאלן אָפּ און אים מער ניט נאָכגעפֿאָלגט אלס תלמידים.

[67] דעריבער האָט רבי, מלך המשיח געזאָגט צו די שנים עשר
(צוועלף), זיכער ווילט איר אויך ניט אוועקגיין?

[68] אין ענטפֿער, האָט שמעון כִּיפּא געזאָגט צו רבי מלך המשיח,
אדוני, צו וועמען וועלן מיר גיין? דו האָסט די דברי החיי עולם.

[69] און מיר האָבן בטחון און האָבן מיט אמונה געטרויט און מיר
האָבן דעת אַז דו ביסט הקדוש פֿון השם (דער הייליקער פֿון
ג-ט, ישעיה 49:7).

[70] אין ענטפֿער, האָט רבי מלך המשיח געזאָגט צו זיי, האָב איך נט
שנים עשר (צוועלף) אויסגעקלייבן? און איז ניט איינער פון אייך
אַ שטן?

[71] איצט האָט ער גערעדט וועגן יהודה בן שמעון פֿון קריות, ווייל,
כאָטש ער איז געווען איינער פֿון די שנים עדר, האָט דער איינער
געהאַלטן ביים פֿאַרראַטן רבי מלך המשיח.